

som det færøske tenderer henimod at afskære de fattige fra al Kultur. Det kan man nemlig godt sige, de gør, for der vil ikke blive megen Kultur tilbage paa Færøerne for Fattigfolk, hvis de ikke kan tale andet end Færøsk. De velhavende har saa megen Anledning til at holde sig i Kontakt med Kulturen ved at lære fremmede Sprog, hvad de ogsaa gør i ret stor Udstrækning. Jeg mindes en Udtalelse, som jeg har læst i et færøsk Blad. En Skotte havde sagt, at han var ganske forbavset, da han kom op paa Færøerne og traf en prægtig lille færøsk Pige, der foruden sit eget Sprog kunde baade Tysk, Engelsk, Fransk og Dansk. Saaledes er Forholdene. De velhavende — og der er paa Færøerne mange velhavende i Forhold til Indbyggertallet — kan sende deres Børn til Danmark, England, Tyskland o. s. v. For dem kan det, som der staar i Visen om Landsoldaten, være ligegyldigt med Sproget, men for dem, der kun kan eet, for dem, der kun kan Færøsk, er dette ikke ligegyldigt.

At Sprøgstriden er af et ikke ubetydeligt Omfang, fremgaar bl. a. af, hvad enkelte unge Selvstyrelærere vover at byde Skoledirektionen deroppe. Det er en offentlig Kendsgerning, at en Lærer af dette Parti lejlighedsvis erklærede, at den Skoleordning, som jeg nys nævnede, behøvede man ikke at tage noget som helst Hensyn til. Det førte naturligvis til, at Skoledirektionen tog alvorligt fat paa ham og gav ham Valget mellem at gøre en Undskyldning eller faa sin Afsked, hvilket jeg finder ganske naturligt. Det fremgaar ogsaa af den Uvillie, hvormed visse af Selvstyrepartiets Lærere lærer Børnene Dansk. Ved en Overhøring i en færøsk Skole, hvor Skoledirektionen var til Stede, skulde der først undervises paa Færøsk. Derefter ønskede Skoledirektionens Formand at høre en Del af Børnenes Undervisning paa Dansk, i hvilken Anledning Læreren gav sig til paa Færøsk at holde følgende Tale til Børnene: Ja, kære Børn, nu er I overhørte i vort Modersmaal, nu forlanges der, at vi ogsaa skal overhøres paa Dansk, men Dansk er et fremmed Sprog, som vi tvinges til at lære. Han tog sig imidlertid ikke i Agt, den gode Selvstyrelærer, for, at Skoledirektionens Formand forstod Færøsk. Denne afbrød ham med den Bemærkning: Undskyld, min Ven, det var ikke et filosofisk-pædagogisk Foredrag om Sprog, jeg ønskede at høre, jeg vilde høre, hvad Børnene kunde i Dansk. Hvorefter Selvstyrelæreren tog Næsen til sig og fort-

satte med Børnenes Eksamination paa Dansk. Disse Forhold, siger jeg, kan intet Medlem af Rigsdagen være ligegyldig for, og særlig intet Medlem af noget demokratisk Parti, fordi den Omstændighed, at Færingerne kun lærer Færøsk, betyder Udelukkelse fra al aandelig Paavirkning ude fra, og det betyder, at ved Hjælp af de paa Færøerne udgaaende Aviser kan Selvstyrepartiet fuldstændig gøre sig til Herre over alt, hvad Almuen deroppe, d. v. s. Fiskere og Husmænd, maa vide.

Sagen er imidlertid den, at mellem færøske Smaafolk er der ingen Løsrivelseslyster. De bliver ikke blot forbavsedede, naar man taler til dem derom, de bliver indignerede og siger, at det er der slet ikke Tale om, det er Usandhed o. s. v., det er noget, man paadutter dem. Sagen er, at de færøske Smaafolk, Husmænd og Fiskere, ikke ved noget om, hvad der er Selvstyrepartiets Lederes egentlige Hensigter, og lad mig sige, at Selvstyrepartiets Ledere ved det saamænd heller ikke selv. Eller rettere er indbyrdes grunduenige om den Ting. De vil efter min Opfattelse foreløbig blot lave Spektakler, lade staa til og saa for øvrigt se, hvad Tiden kan bringe, og om der maatte fremkomme en eller anden Chance for at naa et eller andet af de Formaal, som den ene eller den anden Del af Partiet tilsigter. Og hvis det kom til at staa klart for det færøske Folk, for Fiskerne og de smaa Landbrugere, hvilke betydelige materielle Fordele de har af at høre til Danmark — men det er man ikke meget villig til at give dem nogen Indsigt i, det bestrides fra Selvstyrepartiets Side saa vidt muligt, at der er nogen Fordel derved — vilde det sikkert gaa op for dem, at deres Plads aldeles ikke er paa Selvstyrepartiets Side. Jeg har her nogle Tal, som jeg skal tillade mig at oplæse, for at de kan komme i Tidenden, saa at Folk deroppe kan faa dem at se, jeg er ikke i Tvivl om, at „Dimmalætting“ nok skal bringe dem til Smaafolks Kundskab.

Der er af den danske Statskasse i de sidste 5 Finansaar ifølge Statsregnskabet under Justitsministeriets Konto udgaaet til Færøerne i alt 906,399 Kr. 15 Øre, og i disse er der en Række Bevillinger til Færøerne paa næsten alle Livsens Omraader. Der er Bevillinger til Landbruget og til Fiskeriet, til Administration, til Plantning o. s. v., kort sagt, til næsten alt, hvad man kan nævne af Ting, som man ogsaa her nede giver Tilskud til af Statskassen. Endvidere er der i Løbet af Finansaarene 1914—15 og 1915—16 paa Vandbygningsvæ-